

Nr 227.

Av herrar **Dickson** och **Cassel**, om viss ändring i brandlagen.

Enligt 1 § brandlagen den 15 juli 1944 skall varje kommun hålla ett brandförsvar, som tillfredsställer skäligen anspråk på trygghet mot skada av brand. Såsom ett komplement till detta allmänna stadgande har man i 9 § givit vissa regler för kommunernas skyldighet att lämna släckningshjälp. Motivet för dylik släckningshjälp är att det skulle förorsaka kommunerna oskäliga kostnader om av varje kommun krävdes en brandstyrka och en redskapsuppsättning som förslår i vilka situationer som helst.

Erfarenheten har visat att 9 § fått en alltför snäv utformning. I lagrummet nämnes såsom enda förutsättning för rekvisition av släckningshjälp att brand tagit eller hotar att taga större omfattning. Det finnes emellertid andra situationer där hjälp kan erfordras från annan kommun. Den egna kåren kan tillfälligt vara ur stånd att snabbt komma till brandplatsen, eller grannkommunen kanske har brandplatsen i omedelbar närhet medan den egna kåren har lång väg dit. En strikt tillämpning av 9 § i dess nuvarande lydelse lämnar icke utrymme för hjälp i dylika situationer. Det synes oss därför angeläget att bestämmelserna i detta hänseende ändras på sådant sätt att större anpassning till de skiftande situationerna ernås.

De olägenheter, som hittills uppkommit vid tillämpningen av 9 §, kan undvikas om släckningshjälpen organiseras genom släckningsavtal mellan kommunerna. Brandförsvarsutredningen (SOU 1942:16), vars förslag ligger till grund för brandlagen, utgick från att den ömsesidiga släckningshjälpen skulle i förväg planläggas. En dylik planläggning har ej i tillräcklig utsträckning kommit till stånd, oaktat ersättning för släckningskostnad i regel endast utgår till brandkår, som upptagits i plan, godkänd av riksbandsinspektören. Det gäller att åstadkomma en intensivare samverkan mellan olika kommuners brandkårer. De nuvarande släckningsavtalen begränsar i vissa fall denna samverkan till viss del av en kommun på grund av de där intagna ersättningsreglerna. De bör därför kompletteras med bestämmelser om att ersättning för släckningskostnad även utgår om brandplatsen ligger utom det i avtalet angivna släckningsområdet. Utryckningen bör även få ske utan rekvisition från viss befattningshavare.

Enligt 9 § andra stycket är hjälpande kommun berättigad erhålla skälig ersättning för kostnad som åsamkats kommunen. Tvist om ersättningsbeloppet avgöres av länsstyrelsen. Brandförsvarsutredningen uttalade (s. 84)

att en normaltaxa borde fastställas genom riksbrandinspektörens försorg för beräkning av ersättningarna. Den av brandinspektionen fastställda taxan benämnes emellertid »maximitaxa», vilket torde ha medverkat till att ersättningsbeloppen kommunerna emellan i regel utgår enligt denna taxa även om de verkliga kostnaderna är högre. Under senare år har i synnerhet personalkostnaderna avsevärt stigit över maximitaxans nivå. En förnuftig tillämpning av 9 § skulle främjas om taxebeloppen motsvarade de verkliga kostnaderna.

Det bör slutligen framhållas att en effektiv samverkan mellan kommunerna skulle innebära att de totala kostnaderna för brandväsendet blir avsevärt lägre än om varje kommun för sig tvingas upprätthålla ett för alla brandsituationer inom kommunen tillräckligt brandförsvar.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om att Kungl. Maj:t efter erforderlig utredning måtte för riksdagen framlägga förslag om sådan ändring i brandlagen att de i motionen framförda synpunkterna tillgodoses.

Stockholm den 27 januari 1953.

James I. A. Dickson.

Leif Cassel.